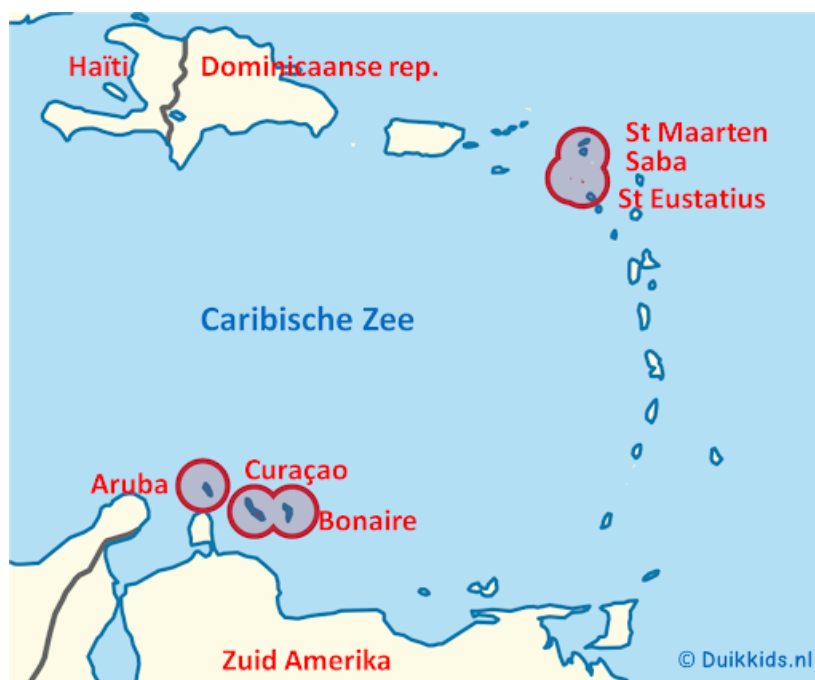

Preventieve aanpak toekomst perspectieven Caribische Nederlanders in de gemeente Leeuwarden

Inhoud

Leeswijzer	3
Inleiding	4
Analyse en uitgangspunt:	4
Preventie Iedereen doet mee:	5
Aanpak:	5
Fase1>.....	6
Fase 1.1 Inzetten dialooggroep en netwerk	6
Fase 1.2 Het samenbrengen van de gemeenschap	7
Fase 1.3 Vergroten van de verbinding met de wijken en dorpen	8
Fase 2>	8
Fase 2.1 Deskundigheidsbevordering.....	8
Fase 3>	9
Fase 3.1 Directe ondersteuning nieuwkomers	9
Fase 3.2 Ondersteuning jonge ouders.....	9
Fase 3.3 Inzet op taal – en onderwijsachterstand.....	10
Fase 3.4 Aanpak voortijdig schoolverlaten.....	10
Fase 3.5 Verhogen weerbaarheid.....	11
Fase 3.6 Individuele gezinsondersteuning.....	12
Fase 3.7 Stimuleren vreedzame school.....	12
Financieel	13
BIJLAGE 1: Baten overzicht en verdeling per organisatie 2020	13
BIJLAGE 2: Organogram organisatie	14
BIJLAGE 3: Lijst deelnemende organisaties	14
BIJLAGE 4: Port folio deelnemende organisaties	15

Leeswijzer

In dit document wordt een preventieve aanpak gepresenteerd om de toekomst perspectieven van Caribische Nederlanders in Leeuwarden te verbeteren en hun maatschappelijke betrokkenheid in de Nederlandse samenleving te vergroten.

Het Plan is opgesteld door het Comité Caribische Nederlanders.

Lijst met gebruikte afkortingen:

CCN	Comité Caribische Nederlanders
GGD	Gemeentelijke Gezondheid Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheid Zorg
VNN	Verslavingszorg Noord Nederland
SAW	School Als Werkplaats (projecten op scholen)
SAV	School Als Vindplaats (projecten op scholen)
IKC	Integraal Kind Centrum
BAS	Baas van Morgen (project om kinderen in de praktijk van bestuurders te laten meelopen)
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (meldpunt op scholen)
VSF fonds	Vermogen fonds voor bijdragen aan maatschappelijke doelstellingen
CED groep	CED (ontwikkeling leermethoden zoals vreedzame school)
JINC	Jongeren Incorporated (jongeren verbinden met bedrijfsleven)

Projectplan:

Aanpak om de toekomst perspectieven van Caribische Nederlanders te verbeteren en hun maatschappelijke betrokkenheid in de Nederlandse samenleving te vergroten.

Een preventieve inzet samen met en door de gemeenschap van de Caribische Nederlanders op de gebieden van sociale cohesie en sociale mobiliteit.

Inleiding

Leeuwarden is één van de gemeenten in Nederland waar relatief veel Caribische Nederlanders wonen. Net als landelijk (blijkt uit onderzoeken) zien wij bij de doelgroep een zorgelijke ontwikkeling.

Uitkeringsafhankelijkheid, opvoedingsproblemen, tienerzwangerschappen, taal en onderwijsachterstanden en voortijdig schoolverlaten zijn veel voorkomende sociale problematieken.

Onderzoek heeft uitgewezen dat de geschetste problematiek werkelijk aangepakt kan worden mits dit structureel, multidisciplinair en langdurig wordt gedaan. Een ad-hoc aanpak in een korte periode levert niet de gewenste resultaten op.

De nadruk op de structurele aanpak moet hierbij liggen op preventie, deze aanpak beoogt dat de jonge generaties andere/betere kansen gaan pakken. Ook voor de Caribische Nederlanders moet het zo zijn dat de school wordt afgemaakt, er gewerkt voor een inkomen en er verantwoordelijkheid wordt genomen met betrekking tot opvoeding van kinderen.

We willen dat de jonge generatie Caribische Nederlanders vanaf het begin een goed/beter perspectief krijgen en leren om de kansen in de samenleving te zien en te pakken.

Analyse en uitgangspunt:

Met een groot deel van de Caribische Nederlanders (jongeren) gaat het goed. Er worden goede resultaten geboekt in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en ze doen het uitstekend op de arbeidsmarkt. Een ander deel heeft nog steeds met achterstanden te maken, ze zijn werkzoekend en uitkeringsafhankelijk, hebben te maken met opvoedingsproblematiek, er komen veel tienerzwangerschappen voor, men is oververtegenwoordigd in de registratie van vroegtijdig schoolverlaten, en criminaliteit. Daarnaast is er sprake van overlast gevend gedrag. Dit heeft directe gevolgen voor het gevoel van veiligheid van de inwoners in Leeuwarden.

Inwoners gemeente Leeuwarden; In de gemeente Leeuwarden woonden in 2019 123.107 inwoners, de Caribische gemeenschap heeft een aantal van 1510 inwoners, dat is 1,2%.

Het aantal immigraties met een Caribische achtergrond was in 2019 een aantal van 116 inwoners.

Hogere werkloosheid; van de Caribisch Nederlandse bevolking is 26% werkzoekend, vergeleken met de totale bevolking van Leeuwarden is dit veel, het totale percentage ligt op 9%.

Uitkeringsafhankelijkheid; van alle 15 t/m 65 jarigen in Leeuwarden ontvangt 8% een uitkering. Onder de Caribische Nederlanders is dat 23%. Van alle jongeren in Leeuwarden is dat 3% en bij alle Caribische jongeren ligt dat percentage op 7%.

Voortijdig schoolverlaten; van de Caribische jongeren volgt een bovengemiddeld deel een mbo-opleiding, 10% verlaat de school voortijdig (Leeuwarder jongeren breed is dit 3%) de jongeren verlaten het onderwijs zonder startkwalificatie voor vervolgonderwijs.

Meer criminaliteit; schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau en voortijdige schoolverlaters hebben een grotere kans om in aanraking te komen met politie. Caribische Nederlanders van boven de 12 jaar in Leeuwarden komen een factor vijf meer met politie in aanraking.

Bovenstaande problematiek vraagt om een specifieke aanpak met betrekking tot de Leeuwarder Caribisch Nederlandse bevolking. Het belangrijkste hierbij is preventie met als uitgangspunt 'iedereen doet mee' en

vanuit de doelgroep zelf investeren in eigen kracht en werken aan de toekomst. Ook in Leeuwarden hebben we te maken met het ‘spookburger’ probleem, als je niet bent ingeschreven besta je niet voor de gemeente, dit maakt het extra moeilijk om in beeld te komen en te blijven een belangrijk uitgangspunt in de aanpak is hier direct en preventief op in te zetten en nieuwe inwoners zo snel als mogelijk aan een adres helpen.

Investeren zal met name moeten plaatsvinden in de jonge generaties Caribische Nederlanders. Een preventieve aanpak gericht op (jonge) ouders, kinderen en jongeren is de manier om nieuwe kansen te bieden voor een toekomst waarin iedereen volwaardig kan meedoen. Vroeg in de levenscarrière beginnen en een perspectief hebben is het uitgangspunt, we willen daarbij wel een norm hanteren en neerleggen; je maakt de school af, je verdient je eigen inkomen, je verdiend je geld op de juiste wijze en je neemt eigen verantwoordelijkheid voor de opvoeding van kinderen.

De analyse en aanpak op de onderliggende problematieken zal zichtbaar gemaakt worden vanuit de gemeenschap, ook de uitvoer van het plan van aanpak zal de gemeenschap zoveel mogelijk zelf uitvoeren en tevens de regie hierop behouden. Dit wordt gerealiseerd door een nauwe samenwerking met de gemeente Leeuwarden en belangrijke sleutelfiguren uit de gemeenschap. De gemeenschap heeft op eigen kracht een samenwerkingsverband opgezet en dit samenwerkingsverband met sleutelfiguren uit Leeuwarden zal vervolgens de gemeenschap verder samen brengen en van daaruit projecten en activiteiten in zetten op de verderop in dit document beschreven kaders.

Voorwaarde voor een resultaatgerichte aanpak is de erkenning van het comité dat is opgericht, de lijn te volgen die er wordt uitgezet en commitment van de gemeente Leeuwarden op verderop in dit document beschreven speerpunten welke in de aanloop naar deze notitie zijn opgesteld samen met de achterban van de Caribische gemeenschap in Leeuwarden.

Preventie Iedereen doet mee:

Doelstelling: iedereen doet mee: alle Leeuwarders hebben de kans zich te ontwikkelen/ te ontplooiën tot zelfbewuste, betrokken en verantwoordelijke burgers. Deze doelstelling vraagt van gemeenschap zelf, naast het inzetten van deskundigen inzetten ook de inzet van vrijwilligers en betrokken sleutelfiguren.

Werkgebied: gemeente Leeuwarden met de focus op de stad Leeuwarden en specifiek in de wijken dicht bij bewoners.

Aanpak:

Het plegen van werkzame interventies, op grond van analyse, onderzoek en daarnaast van bewezen methodes. Het versterken van de sociale binding van de gemeenschap en daarbuiten dus in heel Leeuwarden. Het vergroten van ieders netwerk en het samenbrengen van de gemeenschap. Er is in eerste instantie een werkgroep ingesteld die een brede achterban heeft gevonden in Leeuwarden, bekende en betrokken sleutelfiguren uit de doelgroep hebben elkaar gevonden op het onderwerp ‘preventieve aanpak en betere toekomstmogelijkheden voor Caribische Nederlanders’ en heeft frequent overleg met de achterban. Om het geheel voorlopig (in de aanloop tot planvorming en raadsbesluit) een solide karakter te geven is er comité opgericht met de naam CCN. Dit comité is de gesprekspartner voor de gemeente Leeuwarden.

Het comité zal gaan fungeren als spil in de hele aanpak en neemt samen met de doelgroep de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en voortgang/bewaking van het preventieplan. Ten behoeve van de subsidie verstrekking zal er een stichting worden opgericht met een bestuur welke eind verantwoordelijk is voor de uitvoering van het totale preventieplan. Daarnaast zal er een raad van toezicht komen die gaat toezien op het bestuur van de stichting, deze raad van toezicht wordt gekozen uit leden die ervaring hebben op het gebied van preventieve werkingen met betrekking tot de Caribische gemeenschap. Het comité wil naast de uitvoering van het preventieplan ook in het kader van preventie de opgedane ervaringen in Leeuwarden verder verspreiden in Nederland maar ook in het Caribisch gebied al beginnen met de preventie, daar beginnen met de preventieve fases die verderop in dit document beschreven zijn zal betekenen dat men beter voorbereid naar Nederland komt en direct vanaf het begin de juiste verwachtingen heeft en daarmee zelf zicht op reële toekomstperspectieven. Het houden van een conferentie/symposium op de eilanden is een goede preventieve insteek en het CCN wil daarmee bewerkstelligen dat er aan de basis uitleg wordt gegeven hoe de regelgeving in

Nederland in elkaar steekt en tegen welke problemen je aanloopt wanneer je onvoorbereid naar Nederland komt.

De start van het hele project is het preventieplan (plan van aanpak) ten uitvoer te brengen daarna blijvend te analyseren en te monitoren door middel van input en output van de plaatselijke Caribische gemeenschap. Betrokkenheid van de doelgroep is niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk. Caribische mensen en de juiste ervaringsdeskundigen zijn van groot belang bij het welslagen van de ingeslagen wegen van preventie, men kent de cultuur, weet wat er speelt en men kan aangeven of de ingeslagen weg werkt of dat er aanpassingen noodzakelijk zijn. De uiteindelijke aanpak en uitvoering is gediend bij een sterke ondersteuning en betrokkenheid vanuit de eigen gemeenschap. Het CCN wil voorlichting geven aan de gemeenschap en aan medewerkers in Leeuwarden die beroepsmatig met de Caribische gemeenschap werken, het gaat dan met name om de culturele identiteit voor het voetlicht te brengen, denk daarbij aan zaken als: wat zijn de Caribische Nederlanders wat is de verhouding tussen 'gewone' Nederlanders en de 'Caribische' Nederlanders en waar wordt welke taal gesproken, waar en hoe kan je elkaar vinden in deze verschillende culturen.

Het comité wil het preventieplan in fases gaan uitvoeren, eerst een sterke basis opzetten en van daaruit verder werken aan diverse speerpunten. Deze fases worden elk kwartaal getoetst door middel van een mini conferentie van alle betrokken partijen en waar nodig zal worden bijgestuurd.

Om resultaten te kunnen volgen en toetsen is het van belang dat er eerst een onderzoek komt met als doel het inzichtelijk maken van een nulmeting, waar staan we nu en hoe gaan we straks meten op resultaten. Dit onderzoek zal door de gemeente Leeuwarden uitgevoerd kunnen worden voor aanvang en de start van dit plan ter verbetering van toekomstmogelijkheden voor Caribische Nederlanders in Leeuwarden.

Er wordt gewerkt vanuit een basis met vertrouwen, ruimte, betrokkenheid en veiligheid met de achterban, zelfhandeling en eigen verantwoordelijkheid worden de sleutelwoorden voor de doelgroep en van daaruit deelnemen aan de diverse activiteiten, projecten, trainingen ed. eerst de Caribische inwoners in hun eigen kracht zetten en daarna vanuit hun eigen kracht en zekerheid deelname aan activiteiten geeft een betere zekerheid dat men ook echt meedoet en meer nog mee blijft doen en zo samen helpt werken aan een gezonde en veilige gemeenschap.

Voor een juiste uitvoering en om goede resultaten te behalen willen we werken vanuit drie fases nl;

- 1 Het opzetten van een netwerk met dialooggroepen en het samenbrengen van de gemeenschap;
- 2 Deskundigheidsbevordering;
- 3 Deelname van de doelgroep aan de diverse preventieve toekomst activiteiten.

De speerpunten waar wij binnen de verschillende fases op willen inzetten zijn:

Fase1>

Fase 1.1 Inzetten dialooggroep en netwerk

Onderdeel: Het oprichten/onderhouden van een dialooggroep en een breed netwerk in Leeuwarden. Het opzetten en verder ontwikkelen van het Comité Caribische Nederlanders (CCN), dit comité bestaat uit deskundigen en sleutelfiguren/vertegenwoordigers van de gemeenschap.

Inzet: Het comité zal fungeren als specifiek aanspreekpunt voor de achterban en voor de gemeente Leeuwarden en is deskundig om de complexe situaties en de specifieke problematieken aan te pakken binnen de gemeenschap.

Het comité gaat samen met de gemeente Leeuwarden in gesprek met de doelgroep en verzorgt een breed gedragen netwerk. Dit brede netwerk kan vanuit de doelgroep blijvend monitoren en analyseren op wat er goed gaat in de preventieve aanpak en wat/waar/wanneer moet worden bijgestuurd.

Kosten: € 28.080,-

Maatregel:

Het comité CCN neemt het initiatief tot het instellen van een dialooggroep met sleutelfiguren uit de Caribische gemeenschap. Het in gesprek komen met de Caribische gemeenschap en achterban vraagt de nodige voorbereiding en inspanningen.

Het CCN zal het plan van aanpak (preventieplan) ten uitvoer brengen samen met de gemeenschap en regelmatig analyseren op resultaat in nauw overleg met de gemeente Leeuwarden. Het CCN wil dit doen vanuit een vaste vestigingsplek, twee kantoortjes centraal in de stad Leeuwarden, voor een werkplek en als ontmoeting/aanlooplek om de bekendheid te vergroten en de inloop laagdrempelig te houden is dit een facilitaire noodzaak.

Doel is het preventieplan (plan van aanpak) ten uitvoer te brengen daarna blijvend te analyseren en monitoren door middel van input en output van de plaatselijke Caribische gemeenschap. Betrokkenheid van de doelgroep is hierbij wenselijk en noodzakelijk. Caribische mensen en de juiste ervaringsdeskundigen zijn van groot belang bij het welslagen van de ingeslagen wegen van preventie. Men kent de cultuur, weet wat er speelt en men kan aangeven of de ingeslagen weg werkt of dat er aanpassingen noodzakelijk zijn. De uiteindelijke aanpak en uitvoering is gediend met sterke ondersteuning en betrokkenheid vanuit de eigen gemeenschap. Een belangrijk onderdeel bij de start van het hele project is het houden van een conferentie/symposium op de eilanden dat zal een goede preventieve insteek hebben. Het CCN wil daarmee bewerkstelligen dat er aan de basis uitleg wordt gegeven hoe de regelgeving in Nederland in elkaar steekt en tegen welke problemen je aanloopt wanneer je onvoorbereid naar Nederland komt.

Jaarlijks zullen er 10 bijeenkomsten worden gehouden door het CCN om een goede dialoog te behouden en verder zullen er de noodzakelijke netwerkgesprekken plaats vinden.

Fase 1.2 Het samenbrengen van de gemeenschap

Onderdeel: Het organiseren van cultuurgebonden activiteiten om de gemeenschap bij elkaar te brengen en bij elkaar te houden.

Inzet: Het comité gaat activiteiten organiseren voor jong tot oud om de gemeenschap bij elkaar te krijgen. Samen met andere organisaties de eigen initiatieven van de gemeenschap vergroten en verantwoordelijkheid nemen voor de verbinding met en de deelname aan de sociale community. **Kosten: € 14.620,-**

Maatregel:

Doel is door het organiseren van cultuurgebonden activiteiten om een zo breed mogelijke gemeenschap bij elkaar te krijgen en te houden, dit is één van de belangrijkste hoofddoelen van het totale programma, we willen hiermee de hele doelgroep bereiken en dit samen één gemeenschap laten zijn. Door deze maatregel ontstaat er een beter zicht op de problematiek die er in de gemeenschap leeft en zullen de maatregelen ter bevordering van de betere toekomstmogelijkheden van de Caribische bevolking in Leeuwarden breed gedragen worden en op een juiste wijze ten uitvoer kunnen worden gebracht.

Eigen kracht van de doelgroep mobiliseren en inloopactiviteiten organiseren met een juiste toeleiding naar diverse activiteiten. Activiteiten op het gebied van sport en spel dragen bij aan de versterking van beschermende factoren en het gevoel van veiligheid daarnaast bereik je hier mee het reduceren van risicofactoren in de omgeving van kinderen met en onder leeftijdsgenoten.

De Caribische inwoners van de wijk en met name de jongeren betrekken (deelname maar ook opzetten en organiseren) bij activiteiten in de wijk. Activiteiten in de eigen omgeving en samen verantwoordelijk zijn voor een veilige wijk en stad.

Het comité verzorgt samen met de doelgroepen bijeenkomsten en activiteiten voor de hele gemeenschap en voor alle leeftijden van nul tot honderd. Deze activiteiten hebben een verbindend karakter en zorgen voor een brede en hechte cohesie van de gemeenschap.

Jaarlijks zullen er twee grote activiteiten worden georganiseerd en maandelijks zullen er sport, spel en dance activiteiten worden gehouden voor de jongeren, voor andere leeftijden zullen de activiteiten meer gericht zijn op ontmoeting.

Fase 1.3 Vergroten van de verbinding met de wijken en dorpen

Onderdeel: Het vergroten van de binding met de wijk. Het CCN gaat binnen de preventieve aanpak de samenwerking aan met de 0^e en 1^e lijnorganisaties.

Inzet: Deelname Caribische inwoners en met name kinderen/ jongeren aan activiteiten in de wijk vergroten en het opzetten van diverse activiteiten (met extra aandacht voor de aangewezen wijken). **Kosten: € 22.130,-**

Maatregel:

Doel is Caribische inwoners van de wijk en met name de jongeren betrekken bij activiteiten in de wijk en via sport en spel samen met de andere wijkbewoners meer binding met de wijk en de stad bewerkstelligen. Eigen verantwoordelijkheid laten nemen en tevens een mogelijkheid geven waarbij er geen sprake is van overlast veroorzaken door verveling en- of doelloosheid. Activiteiten in de eigen omgeving en samen verantwoordelijk zijn voor een veilige wijk en aansluiten bij bestaande netwerken.

Samen met reeds bestaande teams in de wijken het aanbieden activiteiten op het gebied van sport en spel, deze zullen bijdragen aan de versterking van beschermende factoren en het reduceren van risicofactoren in de omgeving van kinderen en onder leeftijdsgenoten.

Verder zijn er in de wijken verschillende projecten die de eigen kracht van inwoners moeten gaan mobiliseren, zoals *De kracht van Leeuwarden* (www.dekrachtvanleeuwarden.nl) en *De kunst van het Rondkomen* (www.dekunstvanhetrondkomen.nl).

Het CCN organiseert in ieder geval drie activiteiten specifiek voor jongeren en via sport en spel. Dit om samen met de andere wijkbewoners meer binding met de wijk en de stad bewerkstelligen. Daarnaast in elke aandacht wijk een activiteit voor de hele wijk en voor alle leeftijden.

Fase 2>

Fase 2.1 Deskundigheidsbevordering

Onderdeel: Specifieke deskundigheid op het gebied van Caribische Nederlanders bevorderen bij alle betrokken partijen in de gemeente Leeuwarden

Inzet: Samen met het CCN deelnemers van alle betrokken partijen en organisaties trainen in een effectieve aanpak van de doelgroep. Kennis en kunde van medewerkers vergroten op het gebied van cultuur en samenleving van de doelgroep, samen analyseren wat voor de doelgroep de best practice oplossingen zijn en deze blijven monitoren en eventueel bijstellen.

Kosten: € 13.800,-

Maatregel:

Medewerkers en vrijwilligers trainen met het doel om deze een specifieke rol te kunnen laten vervullen op het gebied van individuele- en gezinsondersteuning, ondersteuning jonge ouders, inzet op taalachterstand en verhogen van weerbaarheid voor Caribische Nederlanders. Om een gericht aanpak te kunnen bieden is het noodzakelijk de cultuur en achtergrond van de Caribische Nederlanders te doorgronden.

Deskundigheidsbevordering om inzicht te hebben of te verkrijgen op deze specifieke etnisch-culturele achtergrond is een onderdeel van de training. Scholing om goed om te kunnen gaan met het inzoomen op gedrag en niet op de persoon, bijvoorbeeld neem geen drempels weg maar leer onze inwoners om drempels te nemen, men voelt zich niet serieus genomen als je drempels wegneemt (dit werkt vernederend en beschamend) schaamteproblematiek is een belangrijke brandstof voor agressie.

Medewerkers en vrijwilligers trainen met het programma 'inclusief werken', het gaat daarbij om perspectiefuitwisseling; (multi-diciplinair) leren zich letterlijk te verplaatsen in het perspectief van de doelgroep, hierdoor ontstaat een crossover-effect. Daarnaast gaat de training in op diversiteit gericht gedrag en houding.

Fase 3>

Fase 3.1 Directe ondersteuning nieuwkomers

Onderdeel: *Nieuwkomers in de gemeente Leeuwarden direct bij binnenkomst begeleiden.*

Inzet: *CCN in samenwerking met bestaande organisaties het direct geven van ondersteuning bij binnenkomst nieuwkomers, zowel nieuwkomers van de Caribische eilanden alsook nieuwkomers uit andere gemeenten in Nederland.*

Kosten: € 6.900,-

Maatregel:

Doel is om Nieuwkomers direct bij binnenkomst begeleiding en steun te geven/ wegwijs te maken in de mogelijkheden tot inburgering in de gemeente Leeuwarden. Hulp van het CCN door middel van de juiste ervaringsdeskundigen in te zetten op begeleiding naar huisvesting, scholing en werk. Contacten te leggen met de reeds bestaande organisaties welke werkzaam zijn op de hier eerder genoemde terreinen. Deze directe interventie werkt preventief en zal zorgen voor een juiste start in de nieuwe gemeenschap en aanzetten tot het gebruik van eigen kracht en mogelijkheden. Korte lijnen opzetten tussen CCN en het burgerloket van de gemeente Leeuwarden en andere organisaties is een voorwaarde voor een directe aanpak en begeleiding. Het voorkomen van nieuwe “spookburgers” in Leeuwarden zal bijdragen aan minder nieuwe inwoners die met schulden beginnen en daarna blijvend geconfronteerd worden met een leven met schulden.

Fase 3.2 Ondersteuning jonge ouders

Onderdeel: *Jonge ouders ondersteunen in hun nieuwe levenssituatie. Moeders en vaders ondersteunen en stimuleren in verantwoordelijkheden in en over opvoeding van kinderen.*

Inzet: *CCN in samenwerking met bestaande organisaties het geven van ondersteuning aan tienermoeders en jonge vaders. Meer seksuele voorlichting op vmbo- en vo-scholen. Inzet vanuit specifiek jongerenwerk georganiseerd vanuit de CCN op de scholen samen met de GGD, GGZ, VNN, verloskundigenpraktijken en consultatiebureaus.*

Kosten: € 28.800,-

Maatregel:

Doel is om jonge ouders gerichte ondersteuning te geven in hun nieuwe levenssituatie. We willen voorkomen dat er tienerzwangerschappen en hierdoor multi- problem gezinnen ontstaan. Tienerzwangerschappen en daardoor ook vroegtijdig schoolverlaten zijn veel voorkomende problemen. Tevens zien we daardoor veel opvoedproblemen en het niet nemen van verantwoordelijkheden voor de opvoeding, dit zowel van de jonge moeder maar zeker ook van jonge vaders.

Vanuit een gezamenlijk programma wordt ingezet op preventie en voorkoming van zwangerschappen bij jonge meiden en daarnaast wordt steun geboden bij het afmaken (tijdens en na de zwangerschappen) van opleidingen. Dit gebeurt in samenwerking met het project School als Werkplaats (SAW) en School als Vindplaats (SAV). Doel is om jonge ouders binnen het reguliere onderwijssysteem te ondersteunen zodat zij een startkwalificatie behalen en de arbeidsmarkt gaan betreden. Voor een goed en breed bereik worden korte lijnen tussen de scholen en het CCN ingezet en het netwerk verder versterkt.

Het bereikt is nu vooral gericht op meiden, maar gaat zich tevens meer richten op jongens/ jonge vaders. Er wordt gekeken welke ondersteuning en welke stimulansen jonge vaders nodig hebben, zodat zij ook verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de opvoeding, hier zal extra op worden ingezet door ervaringsdeskundigen vanuit de doelgroep.

Fase 3.3 Inzet op taal – en onderwijsachterstand

Onderdeel: Terugdringen van taal en onderwijsachterstanden door iedereen mee te kunnen laten doen aan taalprogramma's. Bestemd voor inwoners van de doelgroep maar met name ook kinderen van 0-4 jaar en daarnaast ook voor 4+.

Inzet: CCN samen met andere organisaties inzetten op taal programma's om volwassenen en kinderen te laten deelnemen aan een taalprogramma. Vanuit CCN toeleiding naar een breed en juist aanbod van diverse taal programma's.

Kosten: € 19.470,-

Maatregel:

Er is veel taalachterstand binnen de Caribische groep, veelal komt men met alleen de moedertaal (vaak Papiaments) in Nederland en wordt er thuis ook in het Papiaments gesproken. Kinderen komen daardoor met achterstand binnen bij het basis onderwijs op het gebied van Nederlandse taal. Begrijpend lezen is veelal een basis kennis die noodzakelijk is voor allerlei verdere schoolontwikkelingen.

We streven ernaar om de binding van ouders met de school (IKC of voorschoolse instelling) te versterken, hiermee wordt de beschermende factor rond kinderen en jongeren ook versterkt.

Ouders krijgen daardoor ook een breder netwerk. De ervaringen vanuit de IKC en de voorschoolse instellingen leren dat de betrokkenheid van ouders beter kan en beter zou moeten. Ouderbetrokkenheid willen we als extra speerpunt meenemen en meer Caribische ouders hierbij betrekken is wenselijk.

Als het gaat om opvoeding is "partnership" tussen school en ouders van groot belang. Vanuit betrokkenheid werken aan taal en onderwijsachterstanden. De toeleiding naar onderwijs en later naar een baan om eigen inkomen te verwerven begint met taal en onderwijs.

We willen aansluiten bij bestaande taallessen en methodes en tevens nieuwe taalmethode's ontwikkelen voor zowel de Nederlandse taal als het Papiamentu. Door middel van deelname aan bestaande programma's als "taalles" we werken hierbij met groepjes die in de bieb van Leeuwarden onder begeleiding oefenen met de Nederlandse taal. Inwoners kunnen twee keer per week een dagdeel oefenen in de Nederlandse taal. Op de brede scholen, IKC's en voorschoolse instellingen staan taalprogramma's op de agenda en deze kunnen goed aansluiten op reeds bestaande programma's. Ook andere organisaties bieden ondersteunende programma's zoals "hulp bij taal en huiswerk en voorlezen" medewerkers helpen kinderen tussen 0 en 18 bij taalontwikkeling, dit speciaal bij gezinnen waarbij de ouders zelf onvoldoende in staat zijn hierbij de kinderen te ondersteunen. We komen wekelijks bij de mensen thuis, er wordt voorgelezen en met de oudere kinderen wordt er gewerkt aan het huiswerk. Ook een programma als taaltrip, (een trip dus werkelijk naar een locatie en of gebouw) bezoeken waar ze lastige woorden in de context zien, zoals een bank of station. Het doel is de woordenschat van kinderen te vergroten en hun blik op de wereld te verbreden; twee zaken die belangrijk zijn voor begrijpend lezen.

Daarnaast werken aan preventieve inzet op de Nederlandse taal, voor volwassenen en kinderen op de eilanden voor Caribische Nederlanders die naar Nederland willen verhuizen, goed voorbereid in de Nederlandse taal is een pre voor een goede start in Nederland.

We willen het Tomkeboek gaan inzetten bij de Caribische gezinnen in de thuissituatie. Het Tomkeboek is een opvoedkundig boek dat in de provincie Friesland al breed is ingezet als voorlees en mee leesboek om de taalvaardigheid te vergroten. (het Tomkeboek is er in het Nederlands, het Fries en in het Papiaments).

Fase 3.4 Aanpak voortijdig schoolverlaten

Onderdeel: Aanpak voortijdig schoolverlaters, intensivering van de samenwerking met onder meer School als Werkplaats/ School als Vindplaats, ondersteuning bij keuze van opleidingen en inzichten in mogelijkheden naar de arbeidsmarkt.

Inzet: Extra toeleiding naar het jongerenwerk op en in de scholen. Daarnaast inzet op bliksemstages en op de doelgroep gerichte sollicitatietrainingen. Een aantal scholieren gaan meedoen aan BAS (baas van morgen).

Kosten: € 19.700,-

Maatregel:

Om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan en meer jongeren hun startkwalificatie te laten behalen, zijn in de gemeente Leeuwarden de projecten School als Werkplaats en School als Vindplaats opgezet. Doel is om de zorg en hulpverlening rondom de leerling zo vroeg mogelijk en zo efficiënt mogelijk in te zetten, zodat de leerling kan blijven functioneren binnen de context van de school. Het is van groot belang dat de Caribisch Nederlandse jongeren weten wat er gebeurt in de arbeidsmarkt en dat ze leren denken in mogelijkheden, daarvoor gaan we inzetten op bliksemstages, sollicitatietrainingen en BAS.

Voorlichting zal worden gegeven op scholen met betrekking tot negatieve invloeden zoals geweld met wapens, drugsgebruik etc. hoe blijf je hierbij vandaan is een speerpunt in de voorlichting.

Het CCN gaat samen met scholen (MBO en HBO) zorgen voor een groot bereik van mogelijke jongeren die tegen schoolverlaten aanlopen. Caribisch Nederlandse jongeren schrijven zich aan het begin van het schooljaar in bij een opleiding, veelal mbo-niveau één. Ze ontvangen geen studiefinanciering, maar krijgen aan eind van het jaar wel een rekening voor schoolgeld, waardoor ze in de schulden komen. Dit te voorkomen vraagt alertheid van scholen, zorgteams en het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Veel scholen vinden het lastig om in contact te komen met deze jongeren en het contact te onderhouden. De groep laat zich moeilijk kennen en laat zich ook niet makkelijk helpen het CCN zal hierin een belangrijke rol gaan spelen. Het CCN kent de doelgroep met risico op vroegtijdig schoolverlaten, mede door toeleiding door het CCN wordt er zo snel mogelijk ingezet op het bijsturen bij dreigend schooluitval tevens worden de jongeren begeleid bij dreigende schuldenproblematiek.

Begeleiding bij stages bij een bedrijfsbezoek zal ingezet worden, in groepjes van max vier leerlingen bezoeken de jongeren met een ervaringsdeskundige een bedrijf waar ze ook echt de handen uit de mouwen mogen steken. Zo gaan ze bijvoorbeeld een band verwisselen bij een autogarage, kruipen ze in de huid van een advocaat, maken ze hun eigen crème bij de apotheek en helpen ze achter de kassa bij een supermarkt. Iedereen doet mee (ook de kwetsbare jongere) ze doen onder schooltijd mee aan het project stagebegeleiding. Deelname aan dit project vergroot hun beroepsbeeld, waardoor ze betere (studie) keuzes kunnen maken voor hun toekomst. Tevens zetten we in op sollicitatietrainingen, Het project sollicitatietraining is bedoeld voor vmbo-leerlingen uit de 3e en 4e klas. Specialisten en vrijwilligers uit het bedrijfsleven vanuit de eigen doelgroep leren de jongeren in circa 75 minuten de fijne kneepjes van het solliciteren, zoals een goede handdruk, oogcontact en de juiste voorbereiding. Leerlingen maken van te voren een sollicitatiebrief en hun eigen cv. Het doel is de leerlingen voor te bereiden op het vinden van een goede stageplek of bijbaan. Daarnaast willen we een aantal jongeren de gelegenheid geven mee te doen aan BAS, hierbij lopen jongeren een dag mee met de baan van een directeur of bestuurder van een grote organisatie, een kijkje in de keuken wat er gebeurt in een grote organisatie en hiermee jongeren laten zien welke mogelijkheden er zijn als je studeert en je diploma's haalt.

Fase 3.5 Verhogen weerbaarheid

Onderdeel: Het besteden van extra inzet aan het versterken van weerbaarheid. Er is in iedere wijk een buurtcoach vanuit de eigen omgeving/doelgroep die inzet op het verhogen van weerbaarheid bij jongeren.

Inzet: Training van Caribische meiden en jongens door intensieve weerbaarheidsprogramma's, partijen als GGZ en VVN bieden hierbij ondersteuning.

Kosten € 16.200,-

Maatregel:

Doel is de versterking van de weerbaarheid van jongeren en het vergroten van een positief zelfbeeld, dit zijn de belangrijke manieren om de beschermende factoren rond kinderen te versterken en risicofactoren weg te nemen. Naast scholen, zijn sport- buurt- en wijkverenigingen belangrijke plekken waar kinderen veel leren. Professionals (sleutelfiguren uit de gemeenschap) en vrijwilligers (ervaringsdeskundigen) worden ingezet om kinderen weerbaarder te maken via bestaande en nog te ontwikkelen trainingen. Voor meisjes en jongens in het algemeen, maar zeker voor Caribisch-Nederlandse meisjes, is het belangrijk om weerbaarder te worden, te leren omgaan met groepsdruk en grenzen te stellen. De aanpak is erop gericht om zowel meisjes als jongens in de leeftijd vanaf 10 tot en met 18 jaar weerbaar te maken en hen te empoweren om hun talenten te ontwikkelen. Professionals en vrijwilligers vanuit de eigen doelgroep spelen daarbij een essentiële rol.

Fase 3.6 Individuele gezinsondersteuning

Onderdeel: *Individuele en/of gezinsondersteuning door het CCN samen met de bestaande initiatieven in de wijken en dorpen. Preventieve inzet in de dagelijkse situaties het geven van directe ondersteuning.*

Inzet: *Extra inzet van specifieke deskundigheid Caribische Nederlanders. Dit in nauwe samenwerking met toeleiding vanuit het CCN. Aansluiten bij de welzijnsstichting, onderwijs en de wijkverpleegkundigen. Gezinsondersteuning door inzet van directe ondersteuning.*

Kosten: € 38.500,-

Maatregel:

Doel is de vicieuze cirkel waarin een aantal jongeren zich bevinden te doorbreken via de moeders, het gezin en de oma's, dit is de schil die het dichtst om de jongeren heen zit en waar je invloed resultaat heeft.

Dit vraagt om een aanpak die het accent legt op gezins-/opvoedondersteuning. Het vergroten van de opvoedingsvaardigheden en het verbeteren van de communicatie tussen ouder en kind dragen bij aan het versterken van de beschermende factoren, het wegnemen van de risicofactoren en het vergroten van eigenwaarden en mogelijkheden in de hedendaagse maatschappij en in de woon- en leefomgeving.

Hier ligt een brede taak voor het CCN en andere reeds bestaande organisaties en initiatieven. Het CCN wil vooral de focus op de nieuwe binnenkomers in de gemeente Leeuwarden. Het direct aanbieden van gezinsondersteuning en de focus vanaf het begin op taal en onderwijs mogelijkheden zal een preventieve werking hebben op het verdere verloop. Een plaats vinden in de nieuwe woonomgeving. Preventieve aanpak direct bij binnenkomst in de gemeente in nauwe samenwerking met het Veiligheidshuis. Een juiste en directe verbinding tussen de gemeente Leeuwarden en het CCN, een strakke samenwerking tussen deze beide partijen is een voorwaarde voor het slagen van het hiervoor genoemde preventieve onderdeel. Zodra bij de gemeente inwoners binnen komen die mogelijk tot een risicogroep behoren is het van belang dat het CCN direct kan zorgen voor maatschappelijke begeleiding en integratie.

Verder is de inzet ook met name het alert zijn op een gezonde en veilige ontwikkeling van kinderen (vroeg-signalering). Ondersteuning bieden en ouders/ opvoeders informatie, advies en indien nodig ondersteuning aanreiken. Ook het proactief afgaan op (jonge) moeders (direct achter de voordeur) omdat deze niet altijd naar het consultatiebureau komen. Het CCN zoekt samen met nadere organisaties en scholen de moeders op, met name op die plekken waar ze bij elkaar komen. De consultatiebureaus zijn hierbij een belangrijke factor, immers hier worden de jonge kinderen het eerst gezien met een ouder en of oma. Hier begint de keten voor het jonge Caribisch kind in Nederland.

Fase 3.7 Stimuleren vreedzame school

Onderdeel: *Inzet van programma Vreedzame School op een aantal basisscholen. Het gaat erom kinderen al te leren wat sociale- en emotionele vaardigheden zijn en te leren om deel uit te maken van een leefomgeving waarin iedereen mee doet. Democratie moet je leren.*

Inzet: *Draagvlak creëren onder de scholen in het werkgebied om Vreedzame School te worden. Dit programma implementeren specifiek in de wijken met de meeste problematiek.*

Kosten: € 11.800,-

Maatregel:

Jongeren hebben minder problemen als ze opgroeien in een omgeving waar sociale verbondenheid is. Een omgeving waarin zij zich welkom en gerespecteerd voelen en waarin er positieve verwachtingen over hen bestaan. De Vreedzame School is een compleet programma voor basisscholen voor sociale competentie en democratisch burgerschap. De Vreedzame School beschouwt de klas en de school als een leefgemeenschap waarin kinderen leren samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. Op dit moment wordt het programma op een aantal scholen in Leeuwarden toegepast, maar niet in de wijken waar veel Caribische Nederlanders wonen. Dit programma kan helpen de beschermende factoren rond de kinderen te versterken. In het programma wordt er gewerkt met thema's als: kritisch denken, omgaan met regels en omgaan met diversiteit. (conflicten nemen af, sfeer verbetert en ruzies worden beter opgelost).

Het CCN wil draagvlak creëren onder de scholen in het aangegeven werkgebied en samen inzetten op het lesprogramma van de Vreedzame School. Uitrol van het programma naar meer scholen. Verder het traject van vreedzame school ook door middel van ervaringsdeskundigen en sleutelfiguren uit de gemeenschap ontwikkelen en toepasbaar maken voor het middelbaar onderwijs.

Financieel

Voor het totale project en inzet is voor 2020 begroot een bedrag van € 220.000,-

We willen deze preventieve aanpak inzetten en doorzetten voor de periode 2020/2023.

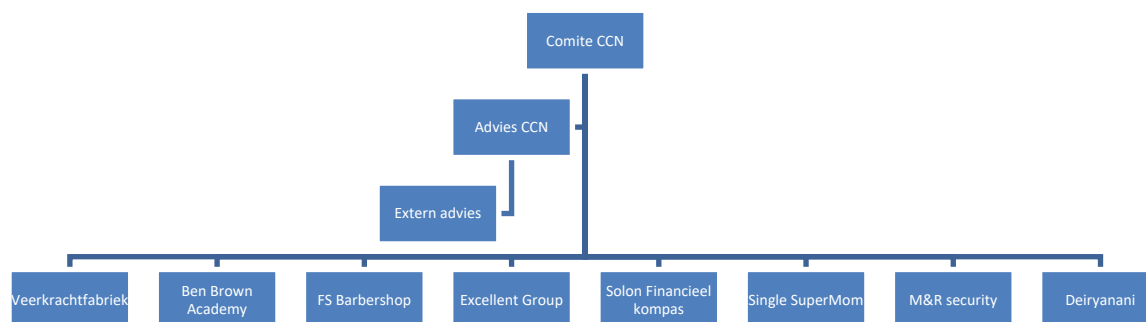
Vanuit de motie “preventieve aanpak van (etnische) overlast” is er voor 2020 budget voor preventieve aanpak beschikbaar, in de begroting voor 2021 en daarna komt er een collegevoorstel om per jaar budget beschikbaar (conform deze preventieve aanpak) te stellen. Dit voor extra gelden voor een structurele meerjarige aanpak.

Wij vragen aan het VSB fonds een bijdrage voor het jaar 2020 van € 100.000,-.

BIJLAGE 1: Baten overzicht en verdeling per organisatie 2020

Preventieve aanpak toekomstperspectieven Caribische Nederlanders			Financiële bijdrage		
Projectdeel	Per project	Omschrijving project uitvoering	Gemeente	VSB fonds	Totalen
Fase 1					
	fase 1.1	Inzetten dialooggroep en netwerk	€ 20.220	€ 7.860	€ 28.080
	fase 1.2	Het samenbrengen v d gemeenschap	€ 7.760	€ 6.860	€ 14.620
	fase 1.3	Vergroten van de verbinding	€ 9.300	€ 12.830	€ 22.130
		<i>subtotaal</i>	€ 37.280	€ 27.550	€ 64.830
Fase 2					
	2.1	Deskundigheidsbevordering	€ 12.300	€ 1.500	€ 13.800
		<i>subtotaal</i>	€ 12.300	€ 1.500	€ 13.800
Fase 3					
	fase 3.1	Directe ondersteuning nieuwkomers	€ 4.900	€ 2.000	€ 6.900
	fase 3.2	Ondersteuning jonge ouders	€ 6.400	€ 22.400	€ 28.800
	fase 3.3	Inzet op taal en onderwijsachterstand	€ 11.220	€ 8.250	€ 19.470
	fase 3.4	Aanpak voortijdig schoolverlaten	€ 11.300	€ 8.400	€ 19.700
	fase 3.5	Verhogen weerbaarheid	€ 9.800	€ 6.400	€ 16.200
	fase 3.6	Individuele gezinsondersteuning	€ 21.700	€ 16.800	€ 38.500
	fase 3.7	Stimuleren vreedzame school	€ 5.100	€ 6.700	€ 11.800
		<i>subtotaal</i>	€ 70.420	€ 70.950	€ 141.370
		totaal	€ 120.000	€ 100.000	
				totaal generaal	€ 220.000

BIJLAGE 2: Organogram organisatie

BIJLAGE 3: Lijst deelnemende organisaties

BIJLAGE 4: Port folio deelnemende organisaties

Veerkrachtfabriek

Chester Navarro
0645930908
Email: chester.i.navarro@gmail.com
Website www.veerkrachtfabriek.nl

FS Barbershop

Rendley Rosaria
Voorstreek 64
Leeuwarden
0674356872
Email: r_rosaria@hotmail.com
Website: www.FSbarbershop.nl

M&R security

Roberto Escalona
Ypeijstraat 17
Leeuwarden
0684549050
Info@ menrsecurity.nl
Website www.Menrsecurity.nl

Deiryanani

Deiryanani Torbed Sambo
Jensemaheerd 164 a
Groningen
0621185318
Email: deiryanani43@gmail.com
Website under construction

Solon Financieel kompas

Orlando Cecilia
Hoeksterpad 16a 314
Leeuwarden
0683455522
KvK 74259563
Email: info@solcon.co.nl
Website: solcon.co.nl

Single SuperMom (Anouskha Faneyt)

Single SuperMom
Rijnstraat 208
1079 HA Amsterdam
Anouskha Faneyt
0685412231

Ben Brown Academy

De Ben Brown Academy is een opleidingsinstituut met kennis op het gebied van Caribische Nederlanders. De Ben Brown Academy spreekt de taal van de doelgroep en kan daardoor meewerken als bruggenbouwer tussen de doelgroep en instellingen die werken aan een verbeterde sociale omgeving voor de Caribische Nederlanders.

De academie is educatieve instelling die werkt op scholen, in buurten en wijken om organisaties, vrijwilligers en professionals te inspireren en motiveren. Samen de de aanpak op de Caribische Nederlanders in te kunnen zetten met een juiste achtergrond kennis.

De visie is: we willen een eerlijke en inclusieve samenleving gebaseerd op een sterke en veilige democratie, waarin iedereen zijn volledig potentieel als actieve burger , zowel persoonlijk als binnen zijn gemeenschap bereikt.

@B in Change

Ben Brown

Socratesstraat 91

7323 PC Apeldoorn

0655954993

Tomkeboek

Tweetaligheid is een belangrijke vaardigheid voor de kinderen van Caribisch Nederlandse afkomst. Je kunt er niet jong genoeg mee beginnen. In Friesland wordt daarvoor al jaren Tomke ingezet. Deze helpt jonge kinderen om woordenkennis op te doen in het Nederlands .Enkele jaren geleden is in Nederland veel Tomke materiaal reeds vertaald in het Papiamentu voor gebruik bij Caribisch Nederlandse gezinnen. Het 'Caribisch ' Tomke project is onderwerp geweest van promotie onderzoek in Nederland. Wij zouden graag deze materialen beschikbaar willen maken voor jonge kinderen op de crèches.

In dit 'Tomkeboek' staan verhalen en liedjes voor de feestdagen in de winterperiode. Van Sint-Maarten, Sinterklaas, Kerstmis en Oudjaar zijn er twintig nieuwe goed in het gehoor liggende liedjes opgenomen. Tussen de liedjes staan twaalf korte verhaaltjes van een bladzijde over Tomke, Romke en Kornelia. Het geheel is met kleine kleurige tekeningen versierd. Op de bijgevoegde cd staan de liedjes gezongen door een kinderkoor, maar ook de muziek zonder koor. Met peuters van 2 tot 4 jaar kan men hierdoor op een creatieve manier met de taal bezig zijn door voor te lezen en liedjes te zingen. Bruikbaar materiaal voor peuterspeelzalen en kinderopvang om de taal te bevorderen.

CED Groep (de Vreedzame school)

Stichting CED-Groep beweegt zich al ruim een halve eeuw in de wereld van onderwijs en kinderopvang. Het werkveld is breed: van kinderopvang tot en met het mbo. We schakelen soepel tussen alle niveaus in de organisatie – van bestuursafdeling tot klaslokaal. Kansengelijkheid is voor ons altijd een belangrijke drijfveer geweest. Daarom ontwikkelen wij ook aanpakken en leermiddelen voor specifieke groepen, zoals nieuwkomers.

Passie

Bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen, jongeren en de professionals die met hen werken. Dat is onze passie. Wij inspireren en staan garant voor de hoogwaardige kwaliteit van onze producten en duurzame maatwerkoplossingen.

Verbinden

De behoeften van het veld zijn ons kompas. We koppelen onze inhoudelijke en onderbouwde expertise aan ervaring van professionals in het veld. Zo bereiken we samen meer.

Praktisch

Onze dienstverlening sluit aan op actuele thema's en complexe vraagstukken, zoals resultaatgericht werken, burgerschap en kansengelijkheid. We vertalen deze in praktisch toepasbare oplossingen. Daarbij koesteren we bewezen aanpakken en zijn we nieuwsgierig naar nieuwe inzichten. Met inventiviteit en creativiteit komen we tot nog betere antwoorden. Met en voor de praktijk.

Dwerggras 30

3068 PC Rotterdam

010-4071599

De Excellent Group

Shaladina Gaari Jones
Achter de Hoven 12 a 35
Leeuwarden
0623432677
KvK 69101590
Email: s.gaari@excellentgroup.nl
Website: under construction

Overige samenwerkingspartners:

JINC is een landelijke organisatie met een vestiging in Leeuwarden.

Visie: iedereen groeit met JINC, ieder kind heeft talent.

We helpen jongeren op weg naar passend werk en een passende toekomst

We laten jongeren groeien in hun mogelijkheden

Kenmerkend is een praktische en doelgerichte aanpak om samen de kloof te overbruggen met betrekking tot kansenongelijkheid.

Cijfers Leeuwarden, 1395 kinderen geholpen met 13 partners en 370 vrijwilligers en professionals

Humanitas is een landelijke vereniging met een vestiging in Leeuwarden.

Visie: Ondersteuning geven aan mensen die door omstandigheden in de knel zitten.

Dit wordt gedaan met de inzet van 302 vrijwilligers, die onder te verdelen zijn in: uitvoerende vrijwilligers, coördinerende vrijwilligers en bestuurlijke vrijwilligers.

Slogan is: Humanitas doet meer dan je denkt.

De organisatie geeft ondersteuning aan inwoners van Leeuwarden die in de samenleving vast lopen en op basis van gelijkwaardige hulp, met de intentie van tijdelijk en dichtbij in de buurt en wijk.

Amaryllis is de welzijnsorganisatie in de gemeente Leeuwarden.

Visie: Samen doen wat nodig is om kwetsbare inwoners van de gemeente Leeuwarden in staat te stellen om hun leven op een zinvolle manier te laten leven in verbinding met hun omgeving. Dat is waar Amaryllis voor staat.

Dit wordt gedaan vanuit 8 sociale wijkteams, waaronder 2 dorpensteams en met Team

Vrijwilligerswerk, Mantelzorg, Jongerenwerk, Statushouders en Buurtbemiddeling

De sociale wijkteams werken volgens het principe: 'een gezin, een plan, een sociaal werker'. De sociale wijkteams bieden laagdrempelige, eerstelijns-ondersteuning aan bewoners die op een of meerdere leefgebieden in een situatie terechtkomen waar ze niet meer alleen uit kunnen komen. De sociaal werker stimuleert de zelfredzaamheid van de bewoner en zet in op samenwerking binnen het sociale netwerk.

Cijfers Leeuwarden, bereik in 2018 waren hulp en ondersteuning bij 8.875 gezinnen (19.000 inwoners), inzet van 120 fte.

GGZ Friesland is de instelling op het gebied van geestelijke gezondheid in Friesland. Men biedt een volledig en gevarieerd aanbod aan mensen die vragen om hulp bij geestelijk gezondheid. Men behandelt en ondersteunt patiënten samen met familie en naasten.

VNN Friesland is de instelling die ondersteuning geeft en informatie verstrekt over hoe om te gaan met alcohol, roken, drugs of gamen. Bijna iedereen krijgt hiermee te maken of je nu ouder, partner, professional of jongere bent. VNN is een specialistische organisatie op het gebied van verslavingszorg.